

ΚΑΤΟΧΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

ΑΝΔΡΕΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014

ΚΑΤΟΧΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

του
ΑΝΔΡΕΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ
Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου
Πάφος, Κύπρος
2014

Υποβληθείσα
σε μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων
για την απόκτηση του αυτοτελούς Μεταπτυχιακού Προγράμματος
MASTER OF ARTS στον Ελληνικό Πολιτισμό

ii

© Ανδρέας Μιχαηλίδης 2014

iii

ΚΑΤΟΧΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

Μεταπτυχιακή Διατριβή

Επιβλέπων Καθηγητής

Θάνος Βερέμης

Εξεταστική Επιτροπή

Θάνος Βερέμης (το όνομα του επόπτη Καθηγητή)

Ανδρέας Αγαθοκλέους

Διοτίμα Παπαδή

Διευθυντής Προγράμματος

Διομήδης Μαρκουλής

ΚΑΤΟΧΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ ΚΑΙ
ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ
(Η Γερμανική εισβολή στην Ελλάδα.
Τα εγκλήματα και οι καταστροφές.
Αξιώσεις για επανορθώσεις.)

Μιχαηλίδης Ανδρέας

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:ΘΑΝΟΣ ΒΕΡΕΜΗΣ
NEAPOLIS UNIVERCITY OF PAFOS 2013-2014

Η εργασία είναι αφιερωμένη στον κύριο Θάνο Βερέμη καθώς και στους υπόλοιπους καθηγητές του προγράμματος “Έλληνικός Πολιτισμός”, οι οποίοι με ώθησαν στην εκβάθυνση της γνώσης του πολιτισμού μας.

Πίνακας περιεχομένων

Πίνακας βραχυγραφιών...4

Περίληψη.....5

Πρόλογος..... 8

Εισαγωγή.....9

Κεφάλαιο Α': Η επίθεση των δυνάμεων του Άξονα στην Ελλάδα-Κατοχή και ισοπέδωση της ελληνικής κοινωνίας

1: Η Ελλάδα κατά του Άξονα.....11

2: Η διαίρεση σε τρεις ζώνες κατοχής/κατοχική κυβέρνηση.....13

3: Η καταστροφή της ελληνικής οικονομίας.....14

4: Εγκλήματα πολέμου.....19

Κεφάλαιο Β': Πολεμικές αποζημιώσεις και Διεθνείς Συνθήκες

1: Πολεμικές επανορθώσεις.....23

2: Διεθνείς Διασκέψεις για το μέλλον της Γερμανίας και το ζήτημα των επανορθώσεων...24

3: Οι επανορθώσεις μετά την ενοποίηση της Γερμανίας....29

4: Έλληνες ιδιώτες κατά Γερμανικού Δημοσίου/Κρατική ετεροδικία...31

Κεφάλαιο Γ': Το Κατοχικό Δάνειο

1: Η σύναψη του Δανείου....34

2: Τροποποιήσεις του Κατοχικού Δανείου....36

3: Διεθνείς Συνθήκες.....37

4: Γερμανικά επιχειρήματα....38

5: Τρόποι διεκδίκησης της εξόφλησης....40

Συμπεράσματα....42

Βιβλιογραφία....45

Πίνακες-Σχεδιαγράμματα-Έγγραφα-Χάρτες....51

Φωτογραφίες....66

Α.Π.Π.: Α Παγκόσμιος Πόλεμος

Β.Π.Π.: Β Παγκόσμιος Πόλεμος

Γ.Δ: Γερμανικό Δημόσιο

Ε.Σ.Σ.Δ.: Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών

Η.Π.Α.: Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Κ.Δ.: Κατοχικό Δάνειο

Μ.Δ.: Μεγάλες Δυνάμεις

Π.Λ: Πρωτοδικείο Λιβαδειάς

Τ.Ε.: Τράπεζα Ελλάδας

Περίληψη

Η έρευνα που θα ακολουθήσει είχε ως αφορμή για τη συγγραφή της μια διπλωματική εργασία σε μεταπτυχιακό επίπεδο, η οποία ολοκληρώνει τον κύκλο του μεταπτυχιακού διπλώματος στο Ελληνικό Πολιτισμό. Το θέμα που θα μας απασχολήσει είναι οι πολεμικές αποζημιώσεις και το Κατοχικό Δάνειο που η Γερμανία οφείλει στην Ελλάδα όπως προκύπτει από τα εγκλήματα που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα την περίοδο της Γερμανικής Κατοχής 1941-1944.

Στη διάρκεια της Κατοχής οι Γερμανοί για να μπορέσουν να επιβάλουν την “Νέα τάξη πραγμάτων” στην Ελλάδα μεταχειρίστηκαν τον γηγενή πληθυσμό με βίαιο και απάνθρωπο τρόπο.

Λεηλασίες,εμπρησμοί,και ομαδικές εκτελέσεις ήταν η απάντηση του γερμανικού στρατού σε κάθε επιχείρηση της Αντίστασης εναντίον του. Ακόμα από το πρώτο διάστημα της Κατοχής τα γερμανικά στρατεύματα είχαν επιτάξει όλες τις πλουτοπαραγωγικές πηγές της χώρας για να μπορούν να συντηρούν τα υπεράριθμα στρατεύματα που διατηρούσαν στην Ελλάδα και συνάμα να εφοδιάζουν τη Στρατιά του στρατηγού Ρόμελ στη Βόρεια Αφρική. Οι καταστροφές από τους βομβαρδισμούς,το κλείσιμο των εργοστασίων και των επιχειρήσεων,η διακοπή της ναυτιλίας,και οι επιτάξεις των τροφίμων οδήγησαν χιλιάδες Έλληνες στο θάνατο με αποκορύφωμα το χειμώνα του 1941 -1942. Επιπλέον μετά το διαχωρισμό της χώρας σε τρεις ζώνες κατοχής (ιταλική,γερμανική και βουλγάρικη) οι Γερμανοί άρχισαν να χρησιμοποιούν ως μέσο συναλλαγής εκτός από τη δραχμή ένα κίβδηλο νόμισμα,το “μάρκο κατοχής” Αυτό έδινε το δικαίωμα στους άντρες της Βέρμαχτ να εφοδιάζονται με περισσότερα προϊόντα από ότι χρειάζονταν,αδειάζοντας έτσι την αγορά. Επιπλέον δημιουργήθηκε υπερπληθωρισμός εκμηδενίζοντας την αξία της δραχμής και οδηγώντας πολλούς ανθρώπους στην καταστροφή. Σημείο αναφοράς για το παρόν σύγγραμμα αποτελεί η δανειακή Σύμβαση που υπογράφηκε από τις δυνάμεις κατοχής με την Τράπεζα της Ελλάδας,τα λεγόμενα έξοδα κατοχής,σύμφωνα με την οποία η Τ.Ε. ήταν υποχρεωμένη να πληρώνει 1,5 δισεκατομμύριο μάρκα τον μήνα,ενώ αυτό το ποσό στη συνέχεια εκτοξεύτηκε σε πολύ μεγαλύτερο νούμερο.

Μετά το τέλος της Κατοχής και τον τερματισμό του Πόλεμου οι νικήτριες δυνάμεις Η.Π.Α. Αγγλία,Γαλλία και Ε.Σ.Σ.Δ. συνέστησαν ειδικά δικαστήρια για να εκδικάσουν τα εγκλήματα πολέμου. Στις Διασκέψεις της Γιάλτας και του Πότσδαμ αποφασίστηκε ο διαμελισμός της Γερμανίας και η υποχρέωση της να αποζημιώσει τις χώρες που πλήγηκαν από την επιθετικότητα της. Μετά τις Συμφωνίες που ακολούθησαν στο Παρίσι,στη Βόννη,στη Μόσχα και στο Λονδίνο η Γερμανία προέβη σε μερική επανόρθωση των οφειλών τις προς τις πληγείσες χώρες. Την ίδια ώρα δεχόταν κατά μέτωπο αφαίρεση του εθνικού της πλούτου και της τεχνολογίας της από τους μεγάλους νικητές του πολέμου Από τότε το θέμα των επανορθώσεων δεχόταν διαρκείς αναβολές μέχρι την επανένωση της Γερμανίας. Μετά την επανένωση οι ελληνικές κυβερνήσεις επιχείρησαν πολλές φορές να εγείρουν το θέμα των πολεμικών επανορθώσεων και του Κατοχικού Δανείου αλλά οι ομόλογες τους γερμανικές κυβερνήσεις απλοποιούνταν οποιασδήποτε οφειλής. Η γερμανική πλευρά προέβαλλε κάθε φορά διαφορετικούς ισχυρισμούς,όπως ότι το θέμα τακτοποιήθηκε με τις Συμφωνίες του Λονδίνου (τότε η Γερμανία απέδωσε ένα μέρος από ορισμένες κατηγορίες επανορθώσεων). Ακόμα υποστηρίχθηκε ότι ο Κ. Καραμανλής έκανε μυστική προφορική συμφωνία, το 1960 με την οποία αποποιήθηκε περαιτέρω αποζημιώσεων. Ακόμα ότι δεν τίθεται θέμα αποζημιώσεων τόσα χρόνια μετά,καθώς έχουν παραγραφεί. Έλληνες πολιτικοί και πολίτες εξακολουθούν να επιζητούν απονομή δικαιοσύνης,κάτι που θα θα δούμε και μέσα από τα διαβήματα των ελληνικών κυβερνήσεων αλλά και μέσα από τις δικαστικές διαμάχες Ελλήνων ιδιωτών με το Γερμανικό Δημόσιο.

5

Ας σημειωθεί ότι το θέμα του Κατοχικού Δανείου ουδέποτε έχει συζητηθεί σε καμία από τις διαπραγματεύσεις του παρελθόντος γιατί και μέχρι σήμερα παραμένει μετέωρο και διεκδικήσιμο

Καλούνται οι Έλληνες πολιτικοί,ακαδημαϊκοί,πολίτες,η Τράπεζα της Ελλάδος και ο κάθε ένας που ενδιαφέρεται για την απονομή δικαιοσύνης και δικαίωσης για αυτούς που έχασαν τη ζωή τους στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο να εγείρουν το θέμα των επανορθώσεων και του Κατοχικού Δανείου και όλοι μαζί πρέπει να προσπαθήσουν να ασκήσουν πίεση στην Γερμανική Κυβέρνηση να αναγνωρίσει τα υπόλοιπα των πολεμικών αποζημιώσεων και του Κατοχικού Δανείου και έστω εβδομήντα χρόνια αργότερα να προχωρήσει σε αποπληρωμή των οφειλών της .

Summary

The following research is complementary to a diplomatic essay that completes the whole programme of master course in Greek Civilization. It focuses on the war compensations and the “war loan” that Germany owes to Greece as a consequence of the crimes committed in the latter during the German Occupation period 1941-1944.

During that period, Germans treated the native population violently and inhumanly so as to inflict the New World Order. Many pillages, holocausts and massacres took place as reprisal for any resistance against them. From the early years of the Occupation, the German troops had requisited all the country’s distribution networks in order to support their supernumerary troops in Greece and supply the troops of the general Romel in North Africa. Thousands of Greeks died because of the damages caused by the bombardments, the closing of the factories and companies, the suspension of the shipping and the food requisitions. The number of deaths was increased in winter 1941-1942. What is more, after the triple division of the occupation of Greece between Germany, Italy and Bulgaria, Germans started using a counterfeit coin, the German mark. It gave to Vermacht soldiers